

b. Fondsmyndigheden er i lovforslaget tillagt beføjelse til at skulle godkende visse af fondsbestyrelsens dispositioner, som findes at være af en sådan karakter, at der er behov for en offentlig myndigheds medvirken. På de punkter, hvor der findes at være behov for offentlig indseende med bestyrelsens dispositioner, er reglerne udformet på den måde, at bestyrelsen selv kan handle inden for visse nærmere fastsatte rammer. Disse rammer vil blive givet i regler fastsat af justitsministeren og vil blive søgt udformet således, at alle sædvanlige dispositioner uden videre kan foretages af fondsbestyrelsen. Ønsker bestyrelsen at foretage mere vidtgående eller atypiske dispositioner, vil det på disse områder være nødvendigt at indhente fondsmyndighedens samtykke. Det gælder således vedtægtsændringer, der ikke er af ren administrativ karakter, jfr. forslaget § 30, og fastsættelse af vederlag til bestyrelsesmedlemmer, der ikke holdes inden for visse nærmere grænser, jfr. forslaget § 16. Det gælder også uddeling, overdragelse og pantsætning af fondens aktiver, jfr. forslaget § 8.

Fondsmyndigheden vil endvidere for alle større fondes vedkommende få tilsendt årsregnskab. Det fremgår af forslaget § 20, at fondens årsregnskab skal indsendes til fondsregistret. Der vil herved blive skabt offentlighed omkring visse af fondenes økonomiske forhold. Fondsregistret har imidlertid almindelig ikke nogen pligt eller beføjelse til at gennemgå fondenes regnskaber og skal derfor blot efter registrering af nøgletallene fra regnskabet sende det videre til fondsmyndigheden. Indsendelse af årsregnskabet tjener således også det formål, at fondsmyndigheden sikres mulighed for at kunne kontrollere, om fonden handler inden for rammerne af fondslovgivningen og følger eventuelle retningslinier fastsat i fondens stiftelsesgrundlag. Fondsmyndigheden kan således eventuelt gennemgå den enkelte fonds regnskab med henblik på f.eks. at kontrollere, om fonden har foretaget en rimelig afvejning mellem henlæggelser og uddeling, eller hvorvidt bestyrelsesvederlagene er for høje. Ved at være i besiddelse af regnskaberne vil fondsmyndigheden også have en let adgang til at kontrollere eventuelle spørgsmål og forhold, der måtte blive rejst i den offentlige debat eller over for fondsmyndigheden selv.

Finder fondsmyndigheden forhold, der ikke er i overensstemmelse med lovens ordning eller med fondens eget regelgrundlag, vil myndigheden efter forslaget § 35, stk. 2, kunne give bestyrelse, direktør eller revisor pålæg om at bringe forholdet i orden. Overtrædelse af et sådant påbud vil kunne straffes.

c. I medfør af forslaget § 36 kan den enkelte fondsmyndighed efter aftale med fondsregistret beslutte, at de opgaver, der efter loven påhviler fondsmyndigheden, skal varetages af fondsregistret. En sådan beslutning kan vedrøre alle fonde, der hører under en bestemt fondsmyndighed, men den kan også vedrøre kun enkelte fonde, f.eks. fonde med en kapital under en vis grænse. Sker der en sådan overflytning af opgaverne, overtager fondsregistret alle de beføjelser, der ellers ville tilkomme fondsmyndigheden, og bliver således fondsmyndighed for de pågældende fonde.

5. Fondsudvalget udtalte i betænkningen side 80, at udvalget gik ud fra, at en gennemførelse af en fondslovgivning vil medføre, at der ikke længe kan meddeles offentlig stadfæstelse for nye fonde. Efter udvalgets mening er det ikke hensigtsmæssigt, at der fremover skal arbejdes med flere regelsæt, bl.a. med den konsekvens, at der også for nye stadfæstede fonde skulle gælde andre – eventuelt strengere krav. Justitsministeriet er enig med udvalget heri, idet der for nyoprettede fonde ikke findes at være tilstrækkeligt behov for at bibeholde adgang til at opnå stadfæstelse af fondens vedtægt.

Med hensyn til de allerede stadfæstede fonde var det udvalgets opfattelse, at det ikke ville være tilfredsstillende, hvis de strengere krav, der indholdes i vedtægten, uden videre skulle afløses af lovens ordning. Eksempelvis har tilsynsmyndigheden som betingelse for at meddele stadfæstelse stillet krav om, at valg af nye bestyrelsesmedlemmer skal godkendes, og at årsregnskabet undergives revision og decision af den tilsynsførende myndighed. Udvalget var dog indstillet på, at der afhængig af baggrunden for indsættelsen af de pågældende vedtægtsbestemmelser kan ske en tilpasning af vedtægterne til fondslovens regler. Spørgsmålet om, hvor der er grundlag for en sådan tilpasning, må afgøres i samvirke mellem bestyrelsen og fondsmyndigheden.

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets udtalelse om, at lovens ordning ikke uden videre bør erstatte den praksis, der følges for de stadfæstede fonde. Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt der efter begæring af de pågældende fondsbestyrelser kan ske tilpasning af de strengere krav i vedtægterne til lovens ordning, er det justitsministeriets opfattelse, at der bør udvises betydelig velvilje fra fondsmyndighedens side for så vidt angår de krav, der alene er en følge af tilsynsmyndighedens betingelse for at ville meddele stadfæstelse. Er baggrunden for indsættelsen derimod et ønske fra stifteren, bør der omvendt vises tilbageholdenhed med at tillade ændringen. Det bemærkes dog,